

rozat ellen jogorvoslátnak helye nincs. A panasz a határozat végrehajtása tekintetében halasztó hatállyal nem bír.

A szakmák szerinti adókiivetés. Az érvényben lévő rendelkezések szerint az egyenes adók kiivetése és a kiivetés alapját képező adatgyűjtés eddig Budapesten a közigazgatási kerületek szerint történt az illető kerületekre illetékes adófelügyelő-helyettesek útján. Ennek a rendszernek azonban, különösen az elmúlt esztendőben, több hátránya mutatkozott. Elsősorban aránytalan volt az adókiivetés egy és ugyanazon foglalkozási ág keretein belül akkor, amikor az azonos foglalkozású adózók esetleg súlyosabb elbírálás alá estek, mint a másik kerületbeliek, másodsorban pedig az egyes foglalkozási ágak adóterhe között mutatkozott aránytalanság.

Ezen a hibán kívánt a pénzügyminiszterium segíteni akkor, mikor az eddigi gyakorlat megváltoztatásával az adatgyűjtési munkálatokat szakmák szerint csoportosítva, ruházta egy-egy adófelügyelő-helyettesre, tekintet nélkül arra, hogy az illető szakmához tartozó adóalany melyik közigazgatási kerületben lakik. Ez az adatgyűjtés elsősorban az 1925. évi általános kereseti-, jövedelem- és vagyonadó kiivetésénél alkalmaztatik. Az adófelügyelő-helyettesek adatgyűjtés céljából az egyes érdekképviselőkhöz fordultak és ezeket kettős irányú munkálat elkészítésére hívták fel. Elsősorban ugyanis azt kérték, hogy általánosságban ismertessék velük az illető szakma 1924. esztendei üzletmenetét. Másodsorban pedig az illető szakmához tartozó adózókat osszák be a jövedelmezőség és a vagyoni viszonyok arányában 4—6 kategóriába. A kategóriákba való ezen beosztás a jövedelmek vagy vagyonok számszerű feltüntetése nélkül történnék és azok célja kizárólag az, hogy a kb. egy jövedelmű és vagyonú adózók az adókiivetés arányossága céljából egy-egy csoportba foglaltassanak. Az ezen munkát végző érdekképviselőket mindenütt felhívták az adófelügyelő-helyettesek figyelmét arra, hogy az általuk végzett kategorizálási munkálat csak külső ismérveken alapul, tehát az egyes adózók tényleges jövedelmi és vagyoni viszonyairól pontos képet nem ad, minek folyományaképp módot kell nyújtani arra, hogy az adózók könyveikkel vagy egyébként bármikor bizonyíthassák azt, hogy az érdekképviselőket tulságosan magas kategóriába osztották be. Az ilyen igazolásoknak tehát okvetlenül helyt kell adni.

Az adók arányos kiivetésének szempontjából mindenestre jelentős haladás az, hogy ezt a kategorizálási munkálatot maguk az érdekképviselőket végzik. Éppen az elmúlt esztendei adókiivetés során láthattuk azt, hogy az adózók bevallásával szemben igen gyakran annak az összeiró bizottságnak a becsléseit fogadták el alapul, amely bizottság az

adózők tényleges jövedelmi és vagyoni viszonyairól tájékozva egyáltalában nem volt. EGYMAGÁBAN az a körülmény tehát, hogy a minden tájékozottság nélkül működő összeíró bizottság helyébe maguk az egyes szakmák lépnek, feltétlenül javulást jelent. A végleges javulás, az adóknak az adózők teherviselési képességéhez viszonyított pontos és alapos kivetése azonban csak akkor érhető el, ha az adózők által megbízhatóan vezetett könyvek fognak a kivetés alapjául szolgálni.

A kincstári házhaszonrészesedés kivetésének új rendszere. 1924. évi december 31-én közzététetett a pénzügyminiszternek 174.700. sz. rendelete, amely a kincstári házhaszonrészesedés kivetését és befizetését egészen új alpra fekteti. Eddig a háztulajdonosok bérnegyedről bérnegyedre bérfizetési jegyzékeket adtak be az adóhivataloknál, amelyekben a kincstári házhaszonrészesedés is ki volt számítva és a befizetést ezen jegyzékek alapján eszközölték. Az 1925. évben az eljárás módja már nem ez lesz. Tekintettel arra, hogy a szanalási alaptörvény (1924. évi IV. t. c.) már előre meghatározta, — még pedig az 1917. novemberi bér százaléktételeiben — a lakásokért és üzletekért az 1925. év során szedhető béreket, ezzel kapcsolatban előre meghatározhatók a kincstári részesedésnek évnegyedről évnegyedre járó összegei is. A hivatkozott rendeletben ennek folytán a pénzügyminiszter elrendelte, hogy a kincstári házhaszonrészesedés a házadóval együtt az egész 1925. évre előre vétessék ki. Ezen kivetés folytán feleslegessé válnak és mellőzendők a negyedévi jegyzékbenyújtások. A kivetésben a kincstári haszonrészesedés összege negyedévenként elkülönítve határozatik meg és ezen elkülönített összegek csupán a megfelelő negyedben fizetendők be. A pénzügyminiszternek ezen rendelkezése az adminisztrációt és ügykezelést fölötté egyszerűsíti és ezért helyeslendő. A rendelet végrehajtása országsszerte folyamatban van és a kivetések általában véve rendben folynak. A helytelen megállapítások ellen az adóző a kivetés kézbesítésétől számított 30 nap alatt felebbezéssel élhet.

A jutalékrendszer megszüntetése. Amikor 1921. szeptember 1-én életbe lépett az általános forgalmi adót szabályozó 1921. évi XXXIX. t. c., a pénzügyi kormány ennek a törvénynek az alkalmazásánál feltétlenül biztosítani akarta az ezen törvényben szabályozott összegek teljes és pontos befolyását. Az adó lerovásának ellenőrzésére hatalmas apparatust hívott életre és a Budapesti Közlöny 1921. szeptember 14-i számában közzétette a 4396/1921. P. M. számú körrendeletét az adóellenőrzéssel megbízott államrendőrségi detektívek szolgálata és működése tárgyában. Ez a rendelet akkor két okból keltett az adózők és a jogászok körében is kínos feltűnést. Elsősorban azért, mert az adóellenőrzéssel az állami közbiztonsági szervezet tagjait bízták meg, másodsor pedig azért, mert a fentidézett rendelet szóhangzata szerint (35. §.) „az adóellenőrzéssel megbízott államrendőrségi detektívek az általuk felfedezett esetekben befolyó pénzbüntetésből tettenérő jutalékra tarthatnak igényt“. Nyilvánvaló volt már akkor az, hogy egy olyan adóellenőrzési rendszer, amely